

**АНЕКС ШКОЛСКОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА
НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ
СПОСОБНОСТИМА ЗА СПОРТ**

Гимназија "Борислав Петров Браца"

септембар 2023. година

Преузето са www.pravno-informacioni-sistem.rs

На основу члана 67. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21),

Министар просвете доноси

ПРАВИЛНИК

о плану и програму наставе и учења гимназије за ученике са посебним способностима за спорт

"Службени гласник - Просветни гласник", број 11 од 29. августа 2023.

Члан 1.

Овим правилником утврђује се план и програм наставе и учења гимназије за ученике са посебним способностима за спорт, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 2.

План и програм наставе и учења остварује се и у складу са Правилником о плану и програму наставе и учења за гимназију („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 4/20, 12/20, 15/20, 1/21, 3/21 и 7/21), у делу који се односи на план и програм наставе и учења за предмете:

(1) природно-математичког смера:

- Историја, за први, други и трећи разред;
- Физика, за први разред;
- Хемија, за први разред;
- Латински језик;
- Први страни језик, за први, трећи и четврти разред;
- Други страни језик, за први, трећи и четврти разред;
- Филозофија, за четврти разред;

(2) општег типа:

- Српски језик и књижевност, за први, други, трећи и четврти разред;
- Матерњи језик и књижевност, за први, други, трећи и четврти разред;
- Српски као нематерњи језик, за први, други, трећи и четврти разред;
- Рачунарство и информатика, за први, други, трећи и четврти разред;
- Грађанско васпитање, за први, други, трећи и четврти разред;
- Ликовна култура, за први и други разред;

Број 110-00-86/2023-03
 у Београду, 21. августа 2023. године
 Министар,
 проф. др **Славица Ђукић Дејановић**, с.р.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику", а примењује се од школске 2023/2024. године.

Члан 5.

Даном почетка примене овог правилника престаје да важи Правилник о плану и програму наставе и учења гимназије за ученике са посебним способностима за спорт ("Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 7/20, 6/21 и 10/22).

Члан 4.

Програм верске наставе остварује се на основу Правилника о наставном гласнику", бр. 6/03, 23/04 и 9/05 и "Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 11/16).

Члан 3.

- Музичка култура, за први и други разред;
- Психологија, за други разред;
- Математика, за први, други и четврти разред;
- Географија, за први, други и трећи разред;
- Биологија, за први, други и трећи разред;
- Социологија, за четврти разред.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА СПОРТ

ДРУШТВЕНО-ЈЕЗИЧКИ СМЕР	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО		
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње		
	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	Σ
I ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	23	9	851	333	22	10	814	370	24	8	888	296	24	8	792	264	341	118	460
1. Српски језик и књижевност	4		148		4		148		4		148		4		132		576		576
1.1. _____језик и књижевност ¹	4		148		4		148		4		148		4		132		576		576
2. Српски као нематеријни језик ¹	2		74		2		74		2		74		2		66		288		288
3. Први страни језик	1	1	37	37	1	0,5	37	18,5	1	0,5	37	18,5	1	0,5	33	16,5	144	90,5	234,5
4. Други страни језик ²	1	1	37	37	1	0,5	37	18,5	1	0,5	37	18,5	1	0,5	33	16,5	144	90,5	234,5
5. Латински језик	2		74														74		74
6. Социологија													2		66		66		66
7. Психологија									2		74						74		74
8. Филозофија													2		66		66		66
9. Историја	2		74		2		74		2		74						222		222
10. Географија	2		74		2		74		2		74						222		222
11. Биологија	2		74		2		74		2		74		3		99		321		321
12. Математика	4		148		4		148		4		148		4		132		576		576
13. Физика	2		74		2		74		2		74		3		99		321		321
14. Хемија	2		74		2		74										148		148
15. Рачунарство и информатика		2		74		2		74		1		37		1		33		218	218
16. Музичка култура									1		37		1		33		70		70

17. Ликовна култура									1		37		1		33		70		70
18. Спорт и тренинг	1	2	37	74	1	4	37	148	1	3	37	111	1	3	33	99	181	395	576
19. Спорт и здравље	1	2	37	74	1	3	37	111	1	3	37	111	1	3	33	99	144	395	539
II ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37		1		37		1		37		1		33		144		144
1. Верска настава/Грађанско васпитање ³	1		37		1		37		1		37		1		33		144		144
2. Матерњи језик са елементима националне културе ⁴																			
УКУПНО I + II	23	10	851	370	24	9	851	370	25	8	925	296	25	8	825	264	356	118	475

- 1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
- 2 Школа нуди листу страних језика у складу са својим кадровским могућностима а ученик наставља са изучавањем страног језика који је учио у основном образовању и васпитању
- 3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.
- 4 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Облик образовно-васпитног рада	Час одређеног старешине	Додатна настава *	Допунска настава *	Припремна настава *
Облик образовно-васпитног рада	37	37	37	37
I разред часова	37	37	37	37
II разред часова	37	37	37	37
III разред часова	33	33	33	33
IV разред часова	144	144	144	144
Укупно часова				

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Час одређеног старешине	Екскурзија	Језик националне мањине са елементима националне културе	Трећи страни језик	Слободне активности (хор, оркестар, секције, техничке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге ваннаставне активности)	Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	37	до 3 дана	2 часа недељно	2 часа недељно	30-60 часова годишње	15-30 часова годишње
I разред	37	до 3 дана	2 часа недељно	2 часа недељно	30-60 часова годишње	15-30 часова годишње
II разред	37	до 5 дана	2 часа недељно	2 часа недељно	30-60 часова годишње	15-30 часова годишње
III разред	37	до 5 дана	2 часа недељно	2 часа недељно	30-60 часова годишње	15-30 часова годишње
IV разред	33	до 5 дана	2 часа недељно	2 часа недељно	30-60 часова годишње	15-30 часова годишње

Остваривање плана и програма наставе и учења

1. Распоред радних недеља у току наставне године

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	37	37	33
Слободне активности (ваннаставне активности)	2	2	2	2
Матурски испит				4
Укупно радних недеља	39	39	39	39

2. Подела одељења на групе ученика¹

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД	Број ученика у групи
Рачунарство и информатика	74	74	37	33	до 10
Први страни језик	37	18,5	18,5	16,5	до 10
Други страни језик	37	18,5	18,5	16,5	до 10
Спорт и тренинг	74	148	111	99	до 10
Спорт и здравље	74	111	111	99	до 10

¹Ученици се деле у групе на часовима који су планом наставе и учења предвиђени за вежбе.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРВОГ РАЗРЕДА ГИМНАЗИЈЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА СПОРТ

1. ЦИЉЕВИ ОПШТЕГ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

– развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву;

Структура програма наставе и учења свих обавезних предмета је концептирана на исти начин. На почетку се налази циљ наставе и учења предмета за сва четири разреда општег средњег образовања и васпитања. Иза циља се налазе општа предметна и специфичне предметне компетенције. У табели која се налази у првој колони наведени су стандарди који су утврђени за крај образовног циклуса, а који се делимично или у потпуности достижу на крају разреда, у другој колони дати су исходи за крај разреда, а у трећој се налазе теме/области са кључним појмовима садржаја. За предмете који немају утврђене стандарде за крај средњег образовања, у

1. Програми оријентисани на процес и исход учења

ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА

2. ОПШТЕ УЛУГСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

- и светске културне баштине.
- манјина, развијање интеркултуралности, поштовање и чување националне материјел језика, традиције и културе српског народа и националних припадности Републици Србији, поштовање и негована српског језика и
- развијање личност и националног идентитета, развијање свести и осећања праведном друштву;
- грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и
- развијање компетенција за разумевање и поштовање људских права,
- развијање позитивних људских вредности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и чувања природе и животне средине и еколошке етике;
- развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- развој свести о себи, стваралачких способности и критичког мишљења;
- интересовањима;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и
- мишљења;
- самостално учење, способност самовређивања и изражавања сопственог
- развој мотивације и самоницијативе за учење, оспособљавање за урасне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
- поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и
- оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;
- свест о важности здравља и безбедности;
- оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања;

табели не постоји одговарајућа колона. Након табеле следе препоруке за остваривање наставе и учења предмета под насловом *Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма*. Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању*, а у оквиру *Упутства за дидактичко-методичко остваривање програма* налазе се препоруке за праћење и вредновање постигнућа ученика у односу на специфичности датог предмета.

Сви програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама ученика. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног наставног предмета. Овако конципирани програми подразумевају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних. Прегледом исхода који су дати у оквиру појединих програма наставе и учења може се видети како се постављају темељи развоја кључних компетенција које желимо да ученици имају на крају општег средњег образовања.

На путу остваривања циља и исхода, улога наставника је врло важна јер програм пружа простор за слободу избора и повезивање садржаја, метода наставе и учења и активности ученика. Оријентација на процес учења и исходе брига је не само о резултатима, већ и начину на који се учи, односно како се гради и повезује знање у смислене целине, како се развија мрежа појмова и повезује знање са практичном применом.

Програми наставе и учења, наставницима су полазна основа и педагошко полазиште за развијање наставе и учења, за планирање годишњих и оперативних планова, као и непосредну припрему за рад.

II. Препоруке за планирање наставе и учења

Образовно-васпитна пракса је сложена, променљива и не може се до краја и детаљно унапред предвидети. Она се одвија кроз динамичну спрегу међусобних односа и различитих активности у социјалном и физичком окружењу, у јединственом контексту конкретног одељења, конкретне школе и конкретне локалне заједнице. Зато, уместо израза реализовати програм, боље је рећи да се на основу датог програма планирају и остварују настава и учење који одговарају конкретним потребама ученика. Настава треба да обезбеди сигурну, подстицајну и подржавајућу средину за учење у којој се негује атмосфера интеракције и однос уважавања, сарадње, одговорности и заједништва.

Последну пажњу током непосредне припреме за наставу треба посветити планирању и избору метода и техника, као и облика рада. Њихов избор је у вези са исходима учења и компетенцијама које се желе развити, а одговара природи предмета, конкретним садржајима и карактеристикама ученика. У том смислу на наставнику је да осмишљава разноврсне активности, како своје, тако и активности ученика. Очекује се да ученици у добро осмишљеним и разноврсним активностима наставе развијају своје компетенције целоживотног учења кроз самостално проналажење

времена и више различитих активности.

При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују. Неки се лакше могу остварити, али је за већину исхода потребно више

исхода за час који воде ка остваривању исхода прописаних програмом. Наставну јединицу, у фази планирања и писања припреме за час, дефинише

нивоу конкретне наставне јединице. Од њега се очекује да за сваку треба да их операционализује прво у оперативним плановима, а потом и на планове. Како су исходи дефинисани за крај наставне године, наставник годишњи (глобални) план рада из кога касније развија своје оперативне планове. Креира свој

развоја компетенција ученика.

напредовању ученика, остваривању исхода учења и постигнутом степену – редовним и осмишљеним прикупљањем релевантних података о

учење и континуирано сањавање;

– негованом радозналости, одржавањем и подстицањем интересовања за

ученика и подстицањем примене наученог и свакодневном животу; школе, повезивањем активности и садржаја учења са животним искуствима – уважавањем свакодневнег искуства и знања које је ученик изградио ван

– активним и искуственим методама наставе и учења;

сарадњу;

– партиципативним и кооперативним активностима које омогућавају

повезаност унутар предмета и различитих наставних предмета; – интегрисаним приступом у којем постоји хоризонтална и вертикална

учења и брзине напредовања;

– индивидуалним разликама међу ученицима у погледу начина учења, темпа

Приликом планирања наставе и учења потребно је руководити се:

ресурсе школе и локалне средине.

Услов, наставна средства и медије којима школа располаже, као и друге карактеристике ученика, наставне материјале које ће користити, техничке

испланира наставу и учење према потребама одељења имајући у виду

наставника се очекује да дају програм контекстуализује, односно да

Позаећи од датих исхода учења и кључних појмова садржаја, од

информација, критичко разматрање, обраду података на различите начине, презентацију, аргументовану дискусију, показивање иницијативе и спремности на акцију.

Од наставника се очекује да континуирано прати и вреднује свој рад и по потреби изврши корекције у свом даљем планирању. Треба имати у виду да се неке планиране активности у пракси могу показати као неодговарајуће зато што су, на пример, испод или изнад могућности ученика, не обезбеђују остваривање исхода учења, не доприносе развоју компетенција, не одговарају садржају итд. Кључно питање у избору метода, техника, облика рада, активности ученика и наставника јесте да ли је нешто релевантно, чему то служи, које когнитивне процесе код ученика подстиче (са фокусом на подстицање когнитивних процеса мишљења, учења, памћења), којим исходима и компетенцијама води.

III. Препоруке за праћење и вредновање наставе и учења

Праћење и вредновање је део професионалне улоге наставника. Од њега се очекује да континуирано прати и вреднује:

- процес наставе и учења,
- исходе учења и
- себе и свој рад.

Оријентисаност нових програма наставе и учења на исходе и процес учења омогућава:

- објективније вредновање постигнућа ученика,
- осмишљавање различитих начина праћења и оцењивања,
- диференцирање задатака за праћење и вредновање ученичких постигнућа и
- боље праћење процеса учења.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању*. У настави оријентисаној на остваривање исхода учења вреднују се и процес учења и резултати учења. Поред уобичајених начина праћења и оцењивања ученика путем усменог и писменог испитивања које даје најбољи увид у резултате учења, постоје и многи други начини које наставник може и треба да употребљава како би објективно проценио не само резултате већ и процес учења. У том смислу, путем посматрања, он може да прати следеће показатеље: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује и доноси закључке. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, навођење примера, спремност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање

чињеница од интерпретација, извођење закључака, прихватање другачијег мишљења, примењивање, предвиђање последица, давање креативних решења. Поред тога, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују у процесу учења, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење уместо критицизам.

Како ни један од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да саргледа слабе и јаке стране ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Повратна информација треба да буде увременена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност.

Праћење напредовања ученика започиње иницијалном проценом нивоа на коме се он налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да проценују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

Ученике треба континуирано, на различите начине, охрабривати да размислију о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Резултате целокупног праћења и вредновања (процес учења и наставе, исходе учења, себе и свој рад) наставник узима као основу за планирање наредних корака у развијању образовно-васпитне праксе.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМТИ

ПРВИ СТРАНИ ЈЕЗИК

Циљ учења страног језика је да ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и унапређивањем стратегија учења страног језика развије комуникативну компетенцију, оспособи се за писмену и усмену комуникацију, интеркултурално разумевање и професионални развој.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту; комуницира писмено или усмено у формалним и неформалним ситуацијама.

Посредујући у усменој или писаној комуникацији, ученик преноси поруке са страног на матерњи (први) језик и обрнуто. Владатељем страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области која примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Учењем страног језика ученик

развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

Основни ниво

Ученик користи страни језик у мери која му помаже да разуме садржај усмене поруке и кратке једноставне информације у вези са личним интересовањем и познатим областима и активностима. Учествоје у уобичајеном, свакодневном разговору, чита и проналази жељену информацију у текстовима са темом од непосредног личног интереса. Пише о различитим аспектима из непосредног окружења и ради сопствених потреба.

Средњи ниво

Ученик користи страни језик да разуме суштину текста или да учествује у разговору или дискусији (нпр. школа, забава, спорт); налази се у не/предвидивим ситуацијама када му је неопходно да користи страни језик и/или да у кратком усменом излагању оствари свој интерес. Пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања.

Напредни ниво

Ученик користи страни језик да активно учествује у усменој комуникацији; да прати дужа и сложенија излагања или дискусије о конкретним или апстрактним темама из познатих општих или стручних тематских области, као и да објашњава своје ставове и/или образлаже различите предлоге. Чита и пише текстове о широком спектру тема у складу са општим и властитим интересовањима.

СПЕЦИФИЧНА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Рецепција (слушање и читање)

Основни ниво

Ученик разуме уобичајене изразе и схвата општи смисао свакодневне комуникације изговорене споро и разговетно. Користећи основно лингвистичко знање, чита краће текстове написане стандардним језиком, разноврсног садржаја из свакодневног живота и/или блиских области или струке, у којима преовлађују фреквентне речи и изрази.

Средњи ниво

Ученик разуме основне елементе разговетног говора у свакодневним ситуацијама и једноставна излагања и презентације из блиских области изговорене стандардним језиком и релативно споро. У тексту, из домена личног интересовања и делатности, у коме преовлађују сложене језичке структуре, ученик разуме општи смисао и допунске информације, користећи различите технике/врсте читања.

Напредни ниво

Ученик разуме суштинну и детаље опширних излагања или разговора у којима се користи стандардни језик, мења питањем, стил и тон разговора, а вези са садржајима из ширег интересовања ученика. Ученик разуме дужице текстове различитог садржаја (нпр. адаптирана или оригинална проза књижевна дела, актуелни новински чланци и извештаји); брзину и техничку читања подешава према тексту који чита.

СПЕЦИФИЧНА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Продукција (говор и писање)

Основни ниво

Ученик у свакодневним ситуацијама пише или даје усмена упутства, писмено или усмено размњује информације о уобичајеним општим и блиским темама. Користећи једноставне изразе, фразе и језичке структуре, пише кратке забелешке, поруке и писма, и/или према моделу пише једноставне текстове нпр. описе особа и догађаја из познатих области.

Средњи ниво

Ученик без припреме започиње и води разговор, износи усмено или писмено мишљење о темама из домена личног интересовања, образовања, културе и сл. Користећи разноврсне језичке структуре, шири фонд речи и израз, ученик усмено или писмено извештава, излаже и/или према упутству пише компактни текст поштујући правописну норму и основна правила организације текста.

Напредни ниво

Ученик са сигурношћу, течно и спонтано, учествује у усменој или писменој комуникацији, говори, извештава, преводи и/или самостално пише текстове о темама и садржајима из ширег круга интересовања; користећи информације и аргументе из различитих извора, износи ставове и преноси мишљење, размњује, проверава и потврђује информације. Ученик према потреби води формалну или неформалну преписку, доследно примењујући правописну норму, језичка правила и правила организације текста.

ВЕЗА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА И ИСХОДА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Стандарди образовних постигнућа достижу се на крају општег средњег образовања. Исти стандард (или његов део) активираће се више пута током школске године, односно до краја средњег образовања, сваки пут уз другу наставну јединицу. Такво поступање осигурава досезање све вишег и вишег нивоа појединачних ученичких постигнућа, а ученичка знања, вештине и способности се непрестано сагледавају из нових углова, утврђују, проширују и систематизују.

С обзиром на сложеност предмета **Страни језик** и области унутар предмета, неопходно је поступно остваривати све стандарде кроз све четири године

средњошколског образовања, али поједини стандарди се могу видети и као конкретније повезани са одређеним исходом.

Разред	Први	
Недељни фонд часова	2 (1 час теорије + 1 час вежби)	
Годишњи фонд часова	74 часа (37 часова теорије + 37 часова вежби)	
СТАНДАРДИ	ИСХОДИ	ТЕМЕ
	По завршетку првог разреда ученик ће бити у стању да:	и кључни појмови садржаја програма
<p>Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ</p> <p>2.СТ.1.1.1. Разуме краће поруке, обавештења и упутства која се саопштавају разговетно и полако.</p> <p>2.СТ.1.1.2. Схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више са/говорника у личном, образовном и јавном контексту.</p> <p>2.СТ.1.1.3. Схвата општи смисао информације или краћих монолошких излагања у образовном и јавном контексту.</p> <p>2.СТ.1.1.4. Схвата смисао прилагођеног аудио и видео записа у вези с темама из свакодневног живота (стандардни говор, разговетни изговор и спор ритам излагања).</p>	<p>– адекватно реагује на усмене поруке у вези са активностима у образовном контексту;</p> <p>– разуме основну поруку краћих излагања о познатим темама у којима се користи стандардни језик и разговетан изговор;</p> <p>– разуме информације о релативно познатим и блиским садржајима и једноставна упутства у приватном, јавном и образовном контексту;</p> <p>– разуме општи смисао информативних радијских и телевизијских емисија о блиским темама, у којима се користи стандардни говор и разговетан изговор;</p>	<p>РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА</p> <p>- разумевање говора;</p> <p>- комуникативна ситуација;</p> <p>- монолошко и дијалогско излагање;</p> <p>- стандардни језик;</p> <p>- изговор;</p> <p>- информативни прилози;</p> <p>- размена информација;</p> <p>- култура и уметност;</p> <p>- ИКТ</p>

<p>РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА</p> <p>- разумевање прочитаног текста;</p> <p>- врсте текстова; - издвајање поруке и</p>		<p>- разуме основне елементе радње у серијама и филмовима у којима се обрађују релативно блиске теме, ослањајући се и на визуелне елементе; - разуме суштинску исказа (са)говорника који разговарају о блиским темама, уз евентуална понављања и појашњавања; - изводи закључке после слушања непознатог текста у вези са врстом текста, бројем саговорника, њиховим међусобним односима и намерама, као и у вези са општим садржајем; - ослањајући се на општа знања, искуства и контекст поруке, увиђа значење њених непознатих елемената; - панти и контекстуализује битне елементе поруке.</p>	<p>2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ</p> <p>2.СТ.1.2.1. Разуме општи смисао једноставних краћих текстова у вези с блиским темама, у којима преовлађују фреквентне речи и интернационализми.</p> <p>2.СТ.1.2.2. Проналази потребне информације у једноставним текстовима (нпр. огласи, брошуре, обавештења, кратке новинске вести).</p> <p>2.СТ.1.2.3. Разуме једноставне личне поруке и писма.</p> <p>2.СТ.1.2.4. Уочава потребне детаље у текстовима из свакодневног живота (натписи на јавним местима, упутства о руковању, етикете на производима, јеловник и сл.).</p> <p>2.СТ.1.2.5. Разуме кратке адаптиране одломке књижевних дела, и друге поједностављене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.</p> <p>3. Област језичке вештине - ГОВОР</p> <p>2.СТ.1.3.1. Уме да оствари друштвени контакт (нпр. поздрављање, представљање, и захваљивање).</p> <p>2.СТ.1.3.2. Изражава слатане/неслатане,</p>
--	--	--	--

<p>предлаже, прихвата или упућује понуду или позив.</p> <p>2.СТ.1.3.3. Тражи и даје једноставне информације, у приватном, јавном и образовном контексту.</p> <p>2.СТ.1.3.4. Описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје).</p> <p>2.СТ.1.3.5. Излаже већ припремљену кратку презентацију о блиским темама.</p> <p>2.СТ.1.3.6. Преноси или интерпретира кратке поруке, изјаве, упутства или питања.</p> <p>2.СТ.1.3.7. Излаже једноставне, блиске садржаје у вези са културом и традицијом свог и других народа.</p> <p>4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ</p> <p>2.СТ.1.4.1. Пише кратке белешке и једноставне поруке (нпр. изражава захвалност, извињење, упозорење).</p> <p>2.СТ.1.4.2. Пише приватно писмо о аспектима из свакодневног живота (нпр. описује људе, догађаје, места, осећања).</p> <p>2.СТ.1.4.3. Попуњава образац/упитник, наводећи личне податке, образовање, интересовања и сл.</p> <p>2.СТ.1.4.4. Пише једноставне текстове према</p>	<p>утемељене на чињеницама, везане за домене општих интересовања;</p> <p>– разуме осећања, жеље, потребе исказане у краћим текстовима;</p> <p>– разуме једноставна упутства и саветодавне текстове, обавештења и упозорења на јавним местима;</p> <p>– разуме краће литерарне форме у којима доминира конкретна, фреквентна и позната лексика (конкретна поезија, кратке приче, анегдоте, скечеви, стрипови);</p> <p>– проналази, издваја и разуме у информативном тексту о познатој теми основну поруку и суштинске информације;</p> <p>– идентификује и разуме релевантне информације у писаним прототипским документима (писмима, проспектима) и другим нефикционалним текстовима (новинским вестима, репортажама и огласима);</p> <p>– препознаје основну аргументацију у једноставнијим текстовима (нпр. новинским колумнама</p>	<p>суштинских информација;</p> <p>- препознавање основне аргументације;</p> <p>- непознате речи;</p> <p>- ИКТ;</p>
---	---	--

<p>или писима читаца, као и другим врстама коментара); – наслућује значење непознатих речи на основу контекста.</p>	<p>– учествује у краћим дијалозима, размњује информације и мишљење са сговорником о блиским темама и интересовањима; – користи циљни језик као језик комуникације у образовном контексту, прилагођавајући свој говор комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута; – описује себе и своје окружење, догађаје у садашњости, прошлости и будућности у свом окружењу и изван њега; – изражава своје утиске и осећања и образлаже мишљење и ставове у вези са блиским темама; – описује догађаје и саопштава садржај неке књиге или филма, износи своје утиске и мишљења; – излаже унапред припремљену краћу презентацију на</p>	<p>моделу, уз помоћ илустрација, табела, слика, графикана, детаљних унутрава. 2.СТ.1.4.5. Преводи или интерпретира информације из једноставних порука, бесежака или образаца. 5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ 2.СТ.1.5.1. Користи задовољавајући број фреквентних речи и израза које му омогућавају изражавање основних комуникативних функција у свакодневним ситуацијама. 2.СТ.1.5.2. Саставља кратке, размљиве реченице користећи једноставне језичке структуре. 2.СТ.1.5.3. Има углавном јасан и разумљив изговор. 2.СТ.1.5.4. Пише с одговарајућом ортографском тачношћу обичајне речи које користи у говору. 2.СТ.1.5.5. Примњује основну правописну норму. 2.СТ.1.5.6. Користи неутралан језички регистар.</p>
<p>УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ – усмено изражавање; – интерпретирање; – неформални разговор; – формална дискусија; – садржај; – интервјуисање;</p>		
<p>– интонација, ритам и висина гласа; – дијалог; – комуникативна намера;</p>		

	<p>одређену тему (из домена личног интересовања);</p> <p>– указује на значај одређених исказа и делова исказа пригодном гестикулацијом и мимиком или наглашавањем и интонацијом.</p>	
<p>1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ</p> <p>2.СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.</p> <p>2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.</p> <p>2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.</p> <p>2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.</p> <p>2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ</p>	<p>– пише на разложен и једноставан начин о блиским темама из свог окружења и подручја интересовања;</p> <p>– описује особе и догађаје поштујући правила кохерентности (обима 100 –120 речи);</p> <p>– описује утиске, мишљења и осећања (обима 80–100 речи);</p> <p>– пише белешке, поруке и лична писма да би тражио или пренео релевантне информације;</p> <p>– резимира прочитани/преслушани текст о блиским темама и износи сопствено мишљење о њему;</p> <p>– попуњава формуларе, упитнике и различите обрасце у личном и образовном домену;</p> <p>– пише краћа формална писма (писма читалаца, пријаве за праксе,</p>	<p>ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p> <p>- писмено изражавање;</p> <p>- врсте текста;</p> <p>- описивање;</p> <p>- стандардне формуле писаног изражавања;</p> <p>- лексика и комуникативне функције;</p> <p>- ИКТ;</p>

<p>СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>- интеркултурност; - правила понашања; - стереотипи; - стилови у комуникацији на страном језику; - ИКТ;</p>	<p>стипендије или омладинске послове); - пише електронске поруке, СМС поруке, учествује у дискусијама на бругу.</p> <p>- препознаје и разуме, у оквиру свог интересовања, знања и искуства, правила понашања, свакодневне навике, сличности и разлике у култури своје земље и земља чији језик учи; - препознаје и разуме најчешће присутне културне моделе свакодневног живота земље и земља чији језик учи; - препознаје и адекватно користи најфреквентније стилове и релативне вези са елементима страног језика који учи, али и из осталих области школских знања и животних искустава; - препознаје различите стилове комуникације и најфреквентнија пратећа паравербална и невербална средства (степен формалности, љубазности, као и паравербална средства: гест, мимика, просторни односи међу говорницима, итд.);</p>	<p>2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.</p> <p>2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.</p> <p>2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.</p> <p>2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).</p> <p>2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).</p> <p>2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.</p> <p>3. Област језичке вештине – ГОВОР</p> <p>2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.</p>
--	---	---

<p>2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.</p> <p>2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).</p>	<p>– користи знање страног језика у различитим видовима реалне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, друштвене мреже);</p> <p>– користи савремене видове комуникације у откривању културе земаља чији језик учи</p>	
<p>2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.</p> <p>2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.</p> <p>2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.</p> <p>2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.</p> <p>4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ</p> <p>2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.</p> <p>2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.</p>	<p>– преноси суштину поруке са матерњег на страни језик/са страног на матерњи, додајући, по потреби, објашњења и обавештења, писмено и усмено;</p> <p>– резимира садржај краћег текста, аудио или визуелног записа и краће интеракције;</p> <p>– преноси садржај писаног или усменог текста, прилагођавајући га саговорнику;</p> <p>– користи одговарајуће компензационе стратегије ради превазилажења тешкоћа које се јављају, на пример: преводи или преноси садржај уз употребу описа, парафраза и сл.;</p> <p>– преводи на матерњи језик садржај краћег текста о познатим темама.</p>	<p>МЕДИЈАЦИЈА</p> <p>- преношење поруке са матерњег на страни језик/са страног на матерњи;</p> <p>- стратегије преношења поруке са матерњег на страни језик/са страног на матерњи.</p>

		<p>2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и нарративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.</p> <p>2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искустава, приватног, образовног и јавног контекста.</p> <p>2.СТ.2.4.5. Пише извештај или проследује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.</p> <p>5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ</p> <p>2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидливим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.</p> <p>2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.</p> <p>2.СТ.2.5.3. Има савим разумљив изговор.</p> <p>2.СТ.2.5.4. Пише предатан и разумљив текст у коме су организација углавном добри.</p> <p>2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални</p>
--	--	---

<p>регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.</p>		
<p>1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ</p> <p>2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и професионалном контексту.</p> <p>2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.</p> <p>2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота.</p> <p>2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ</p> <p>2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.</p> <p>2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.</p>		

		<p>2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.</p> <p>2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог прегледања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упућства).</p> <p>2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.</p> <p>2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.</p> <p>3. Област језичке вештине – ГОВОР</p> <p>2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.</p> <p>2.СТ.3.3.2. Размњује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.</p> <p>2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје</p>
--	--	---

<p>становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.</p> <p>2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).</p> <p>2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.</p> <p>4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ</p> <p>2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.</p> <p>2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.</p> <p>2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.</p> <p>2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима;</p>		
--	--	--

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА
1) ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

<p>јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.</p> <p>2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. припремава, описује, систематизује и сл.).</p> <p>5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ</p> <p>2.СТ.3.5.1. Радује и користи разноврстан репертоар речи, израза и дијалог, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.</p> <p>2.СТ.3.5.2. Радује целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.</p> <p>2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.</p> <p>2.СТ.3.5.4. Пише јасне, прегледне и разумљиве текстове, доследно примењујући језичка правила, правила организације текста и правописну норму.</p> <p>2.СТ.3.5.5. Познаје и адекватно користи формални и неформални језички репертар.</p>		
--	--	--

Именице

Бројиве и небројиве именице.

Множина именица (правилна и неправилна).

Саксонски генитив.

Члан

Употреба одређеног и неодређеног члана.

Изостављање члана.

Заменице

Личне, показне, присвојне, релативне, одричне и узајамно повратне.

Детерминатори

Присвојни, показни, неодређени, квантификатори.

Придеви и прилози

Грађење и употреба придева и прилога.

Место придева и прилога у

реченици.

Предлози

Најчешћи предлози за оријентацију у простору и времену.

Предлози после придева (нпр. *good at, interested in*) и после глагола (нпр. *work for, speak to*).

Бројеви

Прости, редни и децимални бројеви; разломци; основне рачунске операције.

Везници

Повезивање елемената исте важности: *for, and, nor, but, or, yet, so*.

Глаголи

Глаголска времена (активне и пасивне конструкције)

Употреба садашњих времена (*Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Present Perfect Tense*).

Употреба прошлих времена (*Past Simple Tense, Past Continuous Tense, Past Perfect Tense*).

Начини изражавања будућности (*Future Simple Tense, be going to, Present Continuous Tense, Present Simple Tense*).

Глаголи и фразе праћени инфинитивом или -ing обликом.

- Модални глаголи** (*can, can't, could, could, should, must, have to, needn't, mustn't, may*).
- Фразални глаголи** са *across, back, down...* (нпр. *come across, come back, cut down*).
- Творба речи**
Сложенице.
Најчешћи суфикси и префикси.
- Реченица**
Ред речи у реченици.
Потврдне, упитне и одрпичне реченице.
Породбене реченице (реалне, потенцијалне).
Неуправни говор (без слагања времена).
- 2) ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК**
- Именице**
Властите и заједничке именице, одговарајући род и број са детерминативом.
Системски приказ морфолошких карактеристика.
Слагање именица и придева.
- Члан**
Систематизација употребе одређеног и неодређеног члана.
Паритивни члан.
- Заменице**
Личне заменице.
Нагласене личне заменице.
Нагласене личне заменице у служби директног објекта *complemento oggetto* и индиректног објекта *complemento di termine*.
Присвојне заменице.
Показне заменице (*questo, quello*).
Повратне заменице.
Упитне заменице (*chi? che?/che cosa? Quanto/a/i/e? Quale/?*).
- Придеви**
Описни придеви, слагање придева и именице у роду и броју.

Компарација придева

(Anna è più alta di Luca.)

Апсолутни суперлатив

(Maria è bellissima.)

Присвојни придеви. Употреба члана уз присвојне придеве *(la mia bici, tuo fratello)*.

Показни придеви: *questo, quello*.

Назив боја *(bianco, rosso, verde, giallo, nero, azzurro...)*. Морфолошке особености придева *(viola, rosa, blu, arancione)*.

Бројеви

Главни бројеви.

Редни бројеви.

Предлози

Прости предлози *di, a, da, in, con, su, per, tra, fra* и њихова основна употреба.

Предлози *dentro, fuori, sotto, sopra, davanti, dietro*.

Предлози спојени са чланом *(preposizioni articolate)*.

Глаголи

Садашње време (Presente Indicativo).

Presente progressivo (stare + gerundio).

Императив за неформално обраћање *(Imperativo diretto)*:

Fa' presto! Non tornare tardi! Non andate via senza di me.

Заповедни начин за формално обраћање *(Imperativo indiretto)*:

Prego Signora, entri! Mi dia un etto di prosciutto, per favore!

Повратни глаголи.

Употреба глагола *piacere*.

Перфекат *(Passato Prossimo)* правилних и неправилних глагола:

Sono andata alla stazione.

Non ho fatto il compito di casa.

Перфект модалних глагола *volere, dovere, potere, sapere*:

Sono dovuto andare dal dentista.

Властите и заједничке (у облицима јединине и множине: *Bild – Bilder, Kopf – Körfe, Frau – Frauen*), са одговарајућим родом. Изведене суфиксацијом:

Именице

3) НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Se farà bel tempo, andremo in gita.

Se piove, prendi l'ombrello.

Хипотетички период: Реална погодбена реченица:

(временску, узорну, релативну, хипотетички период).

Сложена реченица: употреба везника који уводе зависну реченицу

Ред речи у реченици.

Упитна реченица.

Проста и проширена реченица у потврдном и у одричном облику.

Реченица

Везници (*e, anche, o, ma, perché, se, quando, come, siccome, appena*).

Ci, ne.

Рече

Грађење прилога од придева помоћу суфикса *mente*.

Упитни прилози *quando? come? perché? dove?*

sinistra, dritto, davanti, dietro, sotto, sopra, su, giù).

Изрази за одређивање времена (*prima, durante, dopo*) и простора (*a destra, a*

Основни прилози (*bene, male, molto, poco, troppo, meno, più*), прилошки

Прилози

Sono arrivato alla stazione quando il treno era già partito.

Приставка *per* (Трапассато prossimo):

C'era una volta un re e viveva in un castello.

Имперфекат (Imperfetto):

Noi torneremo a casa alle cinque.

Футурпривилних глагола:

Vorrei un chilo di mele, per favore! Potresti prestarmi il tuo libro di italiano?

Презенте):

Кондиционал садашњи, привилних глагола (*Condizionale*

No potuto leggere i titoli in italiano.

Faulheit, Bildung. Изведене префиксацијом: *Ausbildung*. Сложенице: *Sommerferien, Jugendliebe, Tomatensuppe*.

Придеви

Изведени суфиксацијом од глагола и именица: *fehlerfrei, liebevoll, sprachlos, trinkbar*. Сложени: *steinreich*.

Придевска промена – јака, слаба, мешовита (рецептивно и продуктивно).

Компаратив и суперлатив (правилна творба и главни изузеци: *groß – größer, teuer – teurer*).

Придеви са предлозима: *zufrieden mit, reich an*.

Члан

Одређени (*der, die, das*), неодређени (*ein, eine*), нулти, присвојни (*mein, dein*), показни (*dieser, jener*), негациони (*kein, keine*), неодређени (*mancher, solcher, einige*). Употреба члана у номинативу (субјект), акузативу и дативу (директни и индиректни објекат), партитивном генитиву (*dieHälfte des Lebens*), посесивном генитиву (*dieMutter meiner Mutter*).

Бројеви

Основни и редни (*der siebte erste; am siebten ersten*).

Предлози

Предлози са генитивом (*Er liest während der Pause*), акузативом (*Ich bingegegendich*), дативом (*Sie arbeitet bei einem Zahnarzt*). Предлози са дативом или акузативом (*Er ist in der Schule. Sie kommt in die Schule*).

Партикуле

Употреба основних партикула (рецептивно и продуктивно): *Was machst du denn da? Das kann ich aber nicht. Sag mal! Wenn ich ihn doch gefragt hätte*.

Глаголи

Глаголска времена: презент, претерит, перфект и футур слабих и јаких глагола. Глаголи са предлозима (*wartenauf, sich interessieren für*). Пасив презент и претерита (рецептивно и продуктивно). Коњуктив у функцији изражавања жеље, учтивих молби и условљености (*Ich hätte gern... Ich möchte... Ich würde gern... Könnte ich... Wenn ich... wäre*). Модални и основни модалитети глагола, инфинитивске конструкције (*Ich hoffe, dich wiederzusehen./Er hat Gelegenheit, viele Sportler kennen zu lernen*).

Везници и везнички изрази: *und, oder, aber; denn, deshalb, trotzdem, weil, wenn, als, während, bis, obwohl*; двојни везници: *weder ... noch, sowohl ... als auch, zwar ... aber, nicht nur ... sondern auch*.

Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу.

Прилози за време (*gestem*), место (*nebenan*), начин (*allein*), количину (*viel, wenig*).

Реченице

Изјавне реченице, ултине реченице; независне и зависно-сложене реченице.

4) РУСКИ ЈЕЗИК

Фонетика спротијом

Акцентовани гласови. Отвореност и затвореност акцентованих вокала. Редуција вокалских гласова. Редуција вокала после тврдих гласова („акање“); редуција вокала после меких гласова („икање“).

Систем сугласничких гласова руског језика. Парни тврди и меки гласови. Увек тврди и увек меки гласови.

Обезвучавање шумних звучних сугласничких гласова на крају речи; алтернације звучних и беззвучних сугласника.

Сугласничке групе *чт, сч, зч, шш, вств, стн, лнц, здн*.

Основне интонационе конструкције (ИК-1, ИК-2, ИК-3).

Ултини исказ без ултине речи (ИК-3). ИК-3 у унутрашњим фонетским синтагмама. Сегментација.

Именице

Обнављање и систематизација основних именичких промена.

Баријанте различитих наставака: *локтив на -у: о берече/на беречу, о лесе/в лесу, о крае/на краю*.

Номинатив множине на *-а, -я, -ья, -е: города, учителя, тепеья, ражтане* (рецептивно).

Именице којима се означавају професије људи, њихова национална и територијална припадност.

Промена именица на *-ия, -ие, -мя: история, здание, время*.

Именице pluralia tantum: *канникулы, сумерки, очки, балкань* (рецептивно).

Непроменљиве именице: *кино, кофе, метро, кафе*.

Руска презимена на *-ов, -ев: Петров, Фадеев* и сл.

Заменице

Одричне заменице: *никто, ничто, ничей, никакой*.

Неодређене заменице: *кто-то, что-то, кто-нибудь, что-нибудь, некто, нечто, некоторый* (рецептивно).

Придеви

Поређење придева: прост и сложен компаратив и суперлатив.

Присвојни придеви на **-ов, -ев, -ин, -ский**: *братов, Игорев, мамин, пушкинский* (рецептивно).

Придеви за означавање простора и времена: *сегодняшний, здешний*.

Рекција придева: *больной чем, готовый к чему, способный к чему и сл.*

Кратки придеви на примерима *рад, готов, занят, должен, болен*.

Бројеви

Промена основних бројева: 1, 2, 3, 4, 5–20 и 30, 40, 90, 100, 500–900, 1000 и њихова употреба у најчешћим структурама за исказивање количине и времена с предлозима: *с – до, с – по, от – до, к* итд. (рецептивно).

Редни бројеви: *первый, второй, пятый, десятый*.

Исказивање времена на сату у разговорном и службеном стилу.

Слагање броја и именице: *один дом, два (три, четыре) дома, пять домов; одна парта, две (три, четыре) парты, пять парт; один год, два (три, четыре) года, пять лет*.

Четири рачунске радње (рецептивно).

Глаголи

Обнављање и систематизација глагола прве и друге коњугације. Глаголи с алтернацијом сугласника у основи (*любить, видеть...*).

Глаголски вид и време (садашње, будуће – просто и сложено, прошло).

Потенцијал – грађење и употреба.

Глаголи кретања са и без префикса (по-, при-, у-, вы-, в-): *идти – ходить, ехать – ездить, бежать – бегать, плыть – плавать, лететь – летать, нести – носить, вести – водить, везти – возить*.

Исказивање заповести: *Дай мне тетрадь, пожалуйста! Давайте повторим! Подумайте об этом! Садитесь! Пошли! Смотри не опоздай! Курить запрещается!*

Глаголски прилози (рецептивно).

Рекција глагола: *поздравить кого с чем, поблагодарить кого за что, пожертвовать кем-чем, напоминать о ком-чём, интересоваться кем-чем, привыкнуть к чему, следить за кем-чем* итд.

Прилози

Прилози и прилошке одредбе за место, време, начин, циљ и количину. Поређење прилога – грађење и употреба.

Поможте встать речи

Предлоги (в, о, на, над, под, без, во время, через, после, с, до, к, по, от, из, у...), существительные (и, или, а, но, не только..., но и..., потому что, поэтому, что, чтобы, если, где, куда, который), причастия (не, ни, ли, неужели, разве).

Реченица

Односреченица у сложеної реченици: независно сложене и зависно сложене реченице (составне, расставне, субјекатске, предикатске, објекатске, временске итд.).

Управни и неправни говор.

Реченични модели

Реченични модели у потврдом, одричном и упитном облику за исказивање следећих односа:

- субјекатско-предикатски односи

именски предикат, копуле быть, стать, являться

Шлишкин был великим художником. Ваша копия компьютерной программы не является подлинной.

одсуство копуле

Я – Мария. Мой папа – летчик.

- објекатски односи

директни објекат

Андрей купил вчера новую футболку. Я не получил ответа.

индиректни објекат

Ваня их поблагодарила за помощь. Олег взял эту книгу у товарища. О чем вы думали?

зависна реченица

Олег мне сказал, что все в порядке. Нам не сказали, что вы приедете.

-просторни односи

- изражени прилогом

Куда нам идти? (вниз, вверх, внутрь, домой). Где вас ждать? (внизу, наверху, внутри).

- изражени зависним падежом

За какой партией сидишь? Он заболел гриппом.

–временски односи

изражени прилогом

Вчера у меня была контрольная по математике.

изражени зависним падежом

Я сегодня работал с пяти до семи (часов). Мы дружим с детства.

– начински односи

Миша странно ведёт себя. Он хорошо говорит по-русски. Она рисует лучше всех.

–узрочни односи

изражени зависним падежом

Он не приехал в срок по болезни. Несмотря на плохую погоду мы пошли гулять..

–атрибутивни односи

изражени атрибутом у суперлативу

А.С.Пушкин является величайшим русским поэтом.

изражени атрибутом у зависном падежу

Я забыл тетрадь по русскому языку. Это мой товарищ по школе.

5) ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Именичка група

Употреба детерминаната: одређених, неодређених и партитивних чланова; присвојних и показних придева; основних, редних и апроксимативних бројева; неодређених речи; одсуство детерминаната (на пример: код етикетања производа – *fromage de brebis*, натписа на продавницама и установама – *boulangerie, banque*, назива рубрика у штампаним медијима – *faitsdivers*, на знаковима упозорења – *entréeinterdite*; испред именице у позицији атрибута: *ilestboulangier* и слично).

Род и број именица и придева; место придева *petit, grand, jeune, vieux, gros, gentil, beau, joli, long, bon, mauvais*; промена значења неких придева у зависности од места у односу на именицу: *ungrandhomme/unhommegrand; unbravehomme/unhommebrave*; поређење придева.

Заменице: личне ненаглашене (укључујући и заменицу *on*) и наглашене; заменице за директни и за индиректни објекат; показне и присвојне; упитне и неодређене.

Глаголска група

Зависне реченице: релативне са заменицама *qui, que, où* и *dont*;
 компаративне са везницима/везничким изразима *comme, autant ... que, le
 même ... que, plus ... que, moins ... que*; временске са везницима/везничким

координирани реченице са везницима *et, ou, mais, car, ni* и
 прилогима/прилогским изразима *c'est pourquoi, donc, puis, pourtant, par
 contre, par conséquent, au contraire*.

Основни типови сложених реченица

Наглашавање реченичних делова помоћу формуле *c'est... qui* и *c'est ... que*.

Реченице са презентативима *Voici / voilà mesparents ! il y a beaucoup de
 monde ce soir*.

Актив и пасив.

Афирмација и негација.

Декларативни, интерогативни, екскламативни и императивни модалитет.

Модалитети и форме реченице

Прилошке заменице *en* и *y*.

Место прилога.

Прилошки израз *quand même* – за исказивање концепције.

Alors – за исказивање последице.

За место, за време, за начин, за количину.

Прилози

Контраховање члана и предлога.

l'occasion de, à l'aide de; malgré.

Најчешћи предлози; предложки изрази *par rapport à, à côté de, au lieu de, à*

Предлози

Фреквентни унперсонални глаголи и конструкције.

Партицип презента и герундив.

(рецептивно): *aiounpеndеrеpatеncе, n'ayezpaspеur! sois sage!*

jevëndrаisavectoi ! Si j'avais su, jе serais venue plus tôt; императив

презент и перфект кондиционала: *Simesparentsmelaissaientpartir,*

Ilfautequеtufasses/ quetuailles/ quetusois/ quetuisses/ quetusaches/ écrites;

превe групе (*Ilfautequеturascontes ga à tonfrère*), као и рецептивно:

...! Ilfautequе, j'almeraisquеnеrраhеnени презентом субјунктива глагола

конструкције: блиски футур, блиска прошлост, радна у току *être en train de*

плусквамперфект, футур први индикатива, као и перифрастичне

глаголски начини и времена: презент, сложени перфект, имперфект,

изразима *quand, avant que/avant de*+инфинитив, *chaque fois que, pendant que, après que, depuis que*; узрочне са везницима *parce que* и *puisque*; (рецептивно) концесивне и опозитивне са везницима *bien que* и *alors que*; финалне са везницима *pour que/pour*+инфинитив и *afin que/afin de*+инфинитив; хипотетичне са везником *si* (вероватни, могући и иреални потенцијал); реченице са *que* у функцији објекта (нпр. *Nous espérons que tu réussiras ton examen*); слагање времена у објекатским реченицама.

6) ШПАНСКИ ЈЕЗИК

Фонетика и правопис

Обнављање и систематизација гласовног система шпанског језика.

Тонски и графички акценат, дијереза.

Интонација упитне реченице.

Основна правила писања правописних и интерпункцијских знакова.

Именице

Властите и заједничке именице.

Плуралија тантум: *las gafas, las vacaciones*.

Именице грчког порекла: *el tema, el planeta*.

Употреба именица у одговарајућем роду и броју са детерминативом.

Слагање именица и придева:

Es una casa bonita.

Mucha gente vive en pisos.

Заменице

Личне заменице за субјекат и изостављање личне заменице:

Yo soy guitarrista. / Soy guitarrista.

Наглашене личне заменице.

Личне заменице у функцији директног објекта (*objeto directo*) и индиректног објекта (*objeto indirecto*).

Редослед и промена заменица у служби индиректног и директног објекта:
me lo/la, te lo/la, se lo/la...

Повратне заменице.

Показне заменице.

Детерминативи

Присвојни, показни, неодређени, квантификатори.

Члан

Систематизација употребе одређеног и неодређеног члана.

Сажети члан *al, del.*

Одређени члан испред именица које почињу наглашеним -*a*:

el aula, las aulas.

Бројеви

Основни и редни бројеви.

Апокопираних редних бројева: *primer(o), tercer(o).*

Придеви

Описни придеви.

Положај придева и фреквентни придеви који имају значење зависно од

gran hombre / hombre grande.

Апокопираних придева уз именицу:

buen hombre.

Компарација придева: *más que, menos que, el/la más, tan...como.*

Алкултни суперлатив:

muy rico, riquísimo.

Прилози

Фреквентни прилози за време, количину и начин.

Прилози на -*mente* и прилошке конструкције:

Miguel completa el trabajo exitosamente / de modo exitoso.

Предлози

Фреквентни предлози за оријентацију у простору и времену.

Глаголи

Предознаје и са релативном тачношћу примењује глаголска времена

савладана у основној школи (*presente, pretérito imperfecto, pretérito*

indefinido, pretérito perfecto).

Императив.

Футур.

Глаголске перифразе уз инфинитив (*ir a, tener que, deber, hay que, empezar a*) и герунди (*estar*).

Разлике између глагола *ser* и *estar*.

Рецептивно: Субјунктив презента за изражавање жеље.

Реченица

Проста и проширена реченица у потврдном облику.

Проста и проширена реченица у одричном облику (*nada, nadie, ningún/ninguno/ninguna, nunca, tampoco*):

No ha venido nadie. / Nadie ha venido.

No me gusta esta película. – A mí tampoco.

Упитна реченица (*quién/quienes, qué, cuándo, cómo, dónde, cuánto/a/os/as*).

Ред речи у реченици.

Независно-сложена реченица уз везнике *y/e, o/u, pero, sin embargo*.

Зависно-сложена реченица у индикативу (временска, узрочна, релативна, условна).

Зависно-сложена реченица са истим субјектом.

Директни и индиректни говор у индикативу, основна употреба.

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

Тематске области за све језике се прожимају и исте су у сва четири разреда гимназије – у сваком наредном разреду обнавља се, а затим проширује фонд лингвистичких знања, навика и умења и екстралингвистичких представа везаних за конкретну тему. Наставници обрађују теме у складу са интересовањима ученика, њиховим потребама и савременим токовима у настави страних језика, тако да свака тема представља одређени ситуацијски комплекс.

Тематске области:

Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време)

Становање (врсте кућа и станова, стамбени простор и просторије и специфичности у вези са њима, становање у великим и мањим градовима и становање на селу)

Свет рада (перспективе и образовни системи, радна места и послови)

Догађаји важни у животу појединца (рођење детета, ступање у брак, завршетак школовања, породица и пријатељи)

Интересантне животне приче и догађаји

Свет културе и уметности (књижевност, визуелне уметности, позориште, музика, филм)

Знамените личности, из света културе и уметности (историјске и савремене)
Важни историјски догађаји
Живи свет и заштита човекове околине

Научна достигнућа, модерне технологије и свет компјутера
(распрострањеност, примена, корист и негативне стране)

Медији и комуникација

Храна и здравље (навице у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама
света, припремање хране)

Описивање људи (слољашњи изглед, карактер, осећања и расположења)
Потрошачко друштво (новац и новчане трансакције, врсте продаваница,
продајних објеката и начина куповине, производи и специјализоване
продавнице, оглашавање)

Спортови и спортске манифестације

Србија – моја домовина

Познати градови и њихове знаменитости, региони и земље у којима се
говори циљни језик

Путовање (врсте и начини путовања, туристички центри, опрема за
путовање, вредност и корист путовања за појединца)

Празници и обичаји у културама света

Европа и заједнички живот народа

Друштво (демографија, социјална питања, миграције, поштовање различитости,
права и обавезе појединца, разумевање)

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других

Поздрављање (састајање, растајане, формално, неформално, регионално,
специфично)

Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.

Давање једноставних упутстава и команди

Изражавање молби и захвалности

Изражавање извињања

Изражавање потребе и негирање

Изражавање допадања и недопадања

Изражавање физичких сензација и потреба